

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАУКОВО – ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ»

(для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060101
«Будівництво» спеціалізації «Охорона праці в будівництві»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Науково – дослідна робота студентів» (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060101 «Будівництво» спеціалізації «Охорона праці в будівництві» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. І. Заіченко, Ю. І. Жигло – Х.: ХНАМГ, 2012. – 14 с.

Укладачі: В. І. Заіченко, Ю. І. Жигло

Рецензент: доц. В. Е. Абракітов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджений з орієнтованою структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною системою (ЄКТС).

Затверджено на засіданні кафедри «Безпека життєдіяльності», протокол № 2 від «13» вересня 2011 р.

© В. І. Заіченко, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни.....	5
1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні.....	5
1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2. Зміст дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	10
2.4. Практичні заняття (денне навчання).....	10
2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	11
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	11
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	12

ВСТУП

«Науково-дослідна робота студентів» відноситься до дисциплін за вибором вищого навчального закладу в навчальному плані освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». На вивчення цієї дисципліни передбачено 1 кредит, в тому числі практичні заняття – 15 годин, самостійна робота студентів – 21 година.

Програма дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» розроблена з урахуванням того, що вивчення питань безпеки праці у вищих закладах освіти здійснюється на трьох рівнях: при підготовці бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

Викладена нижче програма визначає обов'язковий перелік тем і питань, котрі повинні бути розглянуті в дисципліні «Науково-дослідна робота студентів» при підготовці бакалаврів вищих закладів освіти усіх рівнів.

Навчання за даною програмою проводиться після вивчення студентами основних професійно орієнтованих дисциплін.

Обсяги вивчення окремих розділів і тем дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» визначені відповідно навчального плану підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.060101 «Будівництво», спеціалізації «Охорона праці в будівництві».

Програма розроблена згідно з державними стандартами освіти і спрямована на оволодіння студентами методами теоретичних і практичних наукових досліджень з урахуванням специфічних особливостей будівництва.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра з напряму підготовки 6.060101 «Будівництво», 2006 р.

Програма ухвалена кафедрою «Безпека життєдіяльності» (протокол №2 від 13 вересня 2011 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Головна мета навчальної дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» – оволодіння методами дослідницької роботи і набуття необхідних практичних навичок для їх проведення.

Основним завданням навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів до вирішення питань безпеки праці в будівництві за допомогою наукових досліджень. Це – аналіз і систематизація статистичної інформації, підготовка наукових оглядів з проблем професійної діяльності, виявлення проблем для аналізу конкретних ситуацій і розробка заходів щодо їх вирішення.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні

Теоретичний і практичний аналіз умов праці, причин травматизму і професійної захворюваності в будівництві є складовими заходами в дослідницькій діяльності. Предметом вивчення у дисципліні «Науково-дослідна робота студентів» є методики дослідницької роботи в сучасних умовах і вирішення конкретних питань охорони праці як у навчальному процесі, так і у виробничій діяльності.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Безпека життєдіяльності	Основи екології, цивільна оборона, основи медичних знань. Психологія
Основи охорони праці	Правознавство, безпека життєдіяльності
Гігієна праці	Виробнича санітарія
Метрологія та стандартизація	Прилади контролю, оцінка стану умов праці

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ООП)

Модуль 1. Науково-дослідна робота студентів

(1/36)

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1.: Поняття наукового дослідження

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Зміст наукових категорій.
2. Основні напрямки досліджень з охорони праці.
3. Аналіз інформації з охорони праці.
4. Мета і завдання досліджень.
5. Вимоги й правила виконання науково-дослідницької роботи.

Змістовий модуль (ЗМ) 1.2.: Методологія проведення досліджень

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Методологія теоретичних досліджень.
2. Методологія експериментальних досліджень.
3. Планування й проведення досліджень.
4. Обробка результатів досліджень.
5. Формулювання висновків у вигляді звіту, доповіді.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Використання на практиці організаційних заходів щодо проведення наукових досліджень	Соціально-виробнича	Організаційна
Дотримання основних вимог і правил виконання науково-дослідницьких робіт	Виробнича	Управлінська
Планувати основні напрямки досліджень	Виробнича	Проектувальна
Обробляти результати досліджень і розробляти необхідні технічні рішення з поліпшення умов праці	Виробнича	Технічна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. –К.: Вища школа, 1997.
2. Лудченко А.А. и др. Основы научных исследований. Учебное пособие. –К.: Знання, 2000.
3. Основы научных исследований. Учебник для техн. ВУЗов /В.И. Крутов, И.М. Глушко, В.В. Попов и др. –М.: Высшая школа, 1986.
4. Прокопенко Н.Д., Крутыкин А.Н. Основы научных исследований. – Донецк: ИЭП НАН Украины –ДИЭХП, 2000.
5. Основы охорони праці. Лабораторний практикум. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України /За ред.. проф. Б.М. Коржика. – Харків: ХДАМГ, 2008. -105 с
6. Инженерные решения по охране труда в строительстве /Под ред. Г.Г. Орлова. –М.: Стройиздат, 1985. -278 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Предмет і сутність науки та її головна функція. Поняття, цілі і функції наукових досліджень. Структурні елементи науки, їх характеристика. Особливості науково-дослідної роботи в галузі охорони праці.

Інформаційне забезпечення науково-дослідницької роботи. Суть і види науково-технічної інформації. Роль інформації у наукових дослідженнях. Методи пошуку, збору і систематизації наукової інформації.

Організація і технологія наукового дослідження. Планування науково-дослідної роботи. Вибір напряму, проблеми та вимоги до теми наукового дослідження. Вихідні поняття методології й методики наукових досліджень. Основні методи наукових досліджень. Методологія теоретичних досліджень. Методологія досліджень емпіричного рівня. Експеримент у науково-дослідній роботі.

Визначення ефективності наукових досліджень. Оформлення наукових робіт. Поняття, загальна характеристика і вимоги до оформлення науково-дослідних робіт

RESEARCH STUDENTS

The subject and nature of science and its main function. The concept, objectives and functions of scientific research. Structural elements of science and their characteristics. Features research on occupational safety.

Information support for research. Nature and forms of scientific and technical information. The role of information in scientific research. Methods of finding, collecting and organizing scientific information.

Organization and technology research. Planning research. Choice of direction, problems and requirements to the subject of scientific investigation. Original concept of the methodology and techniques of scientific research. Basic methods of research. The methodology of theoretical studies. The methodology of empirical research level. The experiment in research work.

Determination of the effectiveness of scientific research. Registration of scientific papers. The concept, general characteristics and requirements for design research.

НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ РАБОТА СТУДЕНТОВ

Предмет и сущность науки и ее главная функция. Понятие, цели и функции научных исследований. Структурные элементы науки, их характеристика. Особенности научно-исследовательской работы в области охраны труда.

Информационное обеспечение научно-исследовательской работы. Суть и виды научно-технической информации. Роль информации в научных исследованиях. Методы поиска, сбора и систематизации научной информации.

Организация и технология научного исследования. Планирование научно-исследовательской работы. Выбор направления, проблемы и требования к теме научного исследования. Исходные понятия методологии и методики научных исследований. Основные методы научных исследований. Методология теоретических исследований. Методология исследований эмпирического уровня. Эксперимент в научно-исследовательской работе.

Определение эффективности научных исследований. Оформление научных работ. Понятие, общая характеристика и требования к оформлению научно-исследовательских работ.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямом підготовки та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Напрямок підготовки (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестри	Години								Екзамени (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні	Лабораторні		Контрольні роботи	КП/КР	РГР		
6.060101- «Будівництво» спеціалізації «Охорона праці в будівництві»	1/36	8	15	-	15	-	21	-	-	-	-	8

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Науково-дослідна робота студентів

1/36

(назва модулю)

(кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1: Поняття наукового дослідження -

0,5/18

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Зміст наукових категорій.
2. Основні напрямки досліджень з охорони праці.
3. Аналіз інформації з охорони праці.
4. Мета і завдання досліджень.
5. Вимоги й правила виконання науково-дослідницької роботи.

ЗМ 1.2: Методологія проведення досліджень -

0,5/18

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Методологія теоретичних досліджень.

2. Методологія експериментальних досліджень.
3. Планування й проведення досліджень.
4. Обробка результатів досліджень.
5. Формулювання висновків у вигляді звіту, доповіді.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Пр. зан.	Лабор.	СРС
Модуль 1	1/36	-	15	-	21
ЗМ 1.1	0,5/18	-	7,5	-	10,5
ЗМ 1.2	0,5/18	-	7,5	-	10,5

2.4. Практичні заняття (денне навчання)

Мета проведення практичних занять з дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» – навчити студентів аналізувати наукову інформацію, планувати і проводити дослідження, обробляти результати досліджень і тим самим активізувати творчі здібності студентів, розвивати навички роботи з нормативною і технічною літературою, з довідниками, а також підготувати студентів до самостійного вирішення питань створення безпечних та нешкідливих умов праці на підприємствах у виробничій діяльності.

№ п/п	Зміст	Кількість годин
1	2	3
ЗМ 1.1: Поняття наукового дослідження		
1.	Тема 1. Наука і наукові дослідження, розвиток охорони праці як науки, основні напрямки досліджень в охороні праці.	2
2.	Тема 2. Загальні вимоги і правила оформлення науково-дослідної роботи.	2
3.	Тема 3. Формування теми дослідження, основні напрямки досліджень в галузі охорони праці на промислових підприємствах та в будівництві.	2
4.	Тема 4. Формулювання мети і завдань досліджень, обґрунтування актуальності досліджень, вимоги щодо досліджень.	1,5
ЗМ 1.2: Методологія проведення досліджень		
5.	Тема 5. Методологія теоретичних досліджень, використання математичних моделей для наукових досліджень	2

Продовження табл.

1	2	3
6.	Тема 6. Статистичні моделі як основа теоретичних досліджень, методологічні принципи.	2
7.	Тема 7. Методологія експериментальних досліджень: натурні експерименти на рівні підприємства, лабораторні експерименти.	2
8.	Тема 8. Обробка результатів досліджень, формулювання висновків.	1,5
Всього		15,0

2.5. Самостійна навчальна робота студента

(перелік тем для самостійного опрацювання)

№ п/п	Найменування тем і питань, що виносяться для самостійної роботи	Кількість годин	Форма звіту
1.	Тема 1. Наука і наукові дослідження: - основні групи наук, що представляють сучасну систему наукових знань та їх характеристик; - основні підходи визначення предмета досліджень з охорони праці.	4	Конспект, доповідь
2.	Тема 2. Формулювання теми дослідження	2	Доповідь
3.	Тема 3. Основні напрямки досліджень з охорони праці на різних підприємствах і в будівництві	4	Реферат, доповідь
4.	Тема 4. Формулювання мети і завдань досліджень: - інформаційний пошук як невід'ємна частина наукових досліджень; - сучасні методи збереження інформації; - обґрунтування актуальності обраної теми досліджень; - звіт з вивченої теми досліджень.	6	Конспект, доповідь
5.	Тема 5. Методологія теоретичних досліджень: - використання математичних моделей для наукових досліджень; - статистична обробка теоретичних досліджень; - методологічні принципи теоретичних досліджень.	3	Доповідь
6.	Тема 6. Методологія експериментальних досліджень: - проведення натурних експериментів; - проведення лабораторних експериментів.	2	Доповідь
ВСЬОГО		21 година	

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
ЗМ 1.1. Тестування	30
ЗМ 1.2. Тестування	30
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Тестування	40
Всього за модулем	100

Поточний контроль засвоєння матеріалу курсу проводиться у формі тестування по бальній шкалі для кожного змістового модуля.

Підсумковий контроль визначає систему і структуру знань студентів у цілому. Він проводиться у формі тестування на підставі результатів поточного контролю, а також успішного засвоєння проблемних питань, винесених на самостійну підготовку.

Студенти, які успішно виконали у встановлений термін усі навчальні завдання допускаються до підсумкового контролю.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, інтернет адреси	ЗМ, теми де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. –К.: Вища школа, 1997.	ЗМ 1,2
2. Лудченко А.А. и др. Основы научных исследований. Учебное пособие. -К.: Знання, 2000.	ЗМ 1,2
3. Основы научных исследований. Учебник для техн. ВУЗов /В.И. Крутов, И.М. Глушко, В.В. Попов и др. –М.: Высшая школа, 1986.	ЗМ 1,2
4. Прокопенко Н.Д., Крутыкин А.Н. Основы научных исследований. –Донецк: ІЗП НАН України –ДИЭХП, 2000.	ЗМ 1,2
5. Основи охорони праці. Лабораторний практикум. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України /За ред. проф. Б.М. Коржика. – Харків: ХДАМГ, 2008. -105 с	ЗМ 1,2
6. Инженерные решения по охране труда в строительстве /Под ред. Г.Г. Орлова. –М.: Стройиздат, 1985. -278 с.	ЗМ 1,2
2. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу / МОЗ України. — К., 1998. — 34 с.	ЗМ 1,2
3. Основи охорони праці: Підручник. 2-е видання, доповнене та перероблене. / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, Р. В. Сабарно, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк. За ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. — К.: Основа, 2006 — 448 с.	ЗМ 1,2
4. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Г. Грибан, О. В. Негодченко — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 280 с.	ЗМ 1,2
5. Інструкція щодо проведення атестації робочих місць. –К., 1993.	ЗМ 2

1	2
6.Иванов В.Н., Коржик Б.М., Дейнега В.И., Дмитриев С.А. Охрана труда на предприятиях, в организациях и фирмах. – Харьков: Консульт, 2007. -216 с.	ЗМ 2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Пчелинцев В.А., Коптев Д.В., Орлов Г.Г. Охрана труда в строительстве. –М.: Высшая школа, 1991. -271 с.	ЗМ 2
2. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2006. -320 с.	ЗМ 2
3.Охорона праці в Україні. Нормативна база. (3-є вид., змін. і доп.) /Роїна О.М.. –К.: КНТ, 2008. -548 с.	ЗМ 2
4. Средства защиты в машиностроении: Расчет и проектирование: Справочник. /Под ред. С.В. Белова. –М.: Машиностроение, 1989. -368 с.	ЗМ 2
5. Справочник проектировщика. Защита от шума. /Под ред. Проф. Е.Я. Юдина. –М.: Стройиздат, 1974. -135 с.	ЗМ 2
3. Методичне забезпечення (ресстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1.Заіченко В.І., Жигло Ю.І., Мікуліна І.О. Методичні вказівки до самостійної роботи та проведення практичних занять з дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» (для студентів 4-го курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060101-«Будівництво» спеціалізації «Охорона праці в будівництві»)	ЗМ 1,2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Науково-дослідна робота студентів»

(для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060101
«Будівництво» спеціалізації «Охорона праці в будівництві»)

Укладачі: **ЗАІЧЕНКО** Віктор Іванович
ЖИГЛО Юрій Іванович

В авторській редакції
Комп'ютерна верстка: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 196 Р

Підп. до друку 15.11.2011 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 0,7
Зам. № 7649

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.